co s približnimi notranjimi merami 270 × 105 cm, ki je bila v notranjosti razdeljena na višji, okrog 70 cm š. del, in na s. strani potekajoči plitvi jarek, ki je bil š. okrog 35 cm. Notranjost grobnice je bila ometana. Zdi se, da je bila tudi obokana, saj smo ob njej našli precejšnjo količino obdelanih lehnjakov. Notranjost je bila že izropana in razdejana tako, da smo od skeleta našli le nekaj manjših kosti. S. in j. od grobnice smo zadeli na dva skeleta od katerih smo izkopali v celoti le j. Bil je brez pridatkov. Oba grobova in grobnica so usmerjeni proti V.

Dobljeni rezultati kažejo na poseben tip poznoantične vojaške utrdbe, ki je nedvomno varovala rimsko cesto iz doline Krke proti Cerknici in od tam naprej v Italijo ter kontrolirala širši prostor pred kraškimi zaporami. Njeno strateško lego potrjujejo tudi elementi germanske noše, ki izpričujejo vojaško posadko še v prvi polovici 6. stoletja. Obe najznačilnejši najdbi (ptičja fibula in pasna spona) kažeta na merovinški kulturni krog oziroma na Alamane. S tem se ob najdišču ponovno zastavlja zapletena problematika dogajanja na sedanjem slovenskem prostoru v času preseljevanja ljudstev in v posebni luči osvetljuje vojaško-politične dogodke med gotsko zasedbo naših krajev. — Ostanke arhitekture stolpa in grobnice smo zavarovali z zemljo ter vnesli vse sonde in izkopno polje z arhitekturo v že prej narejeni geodetski posnetek terena. — S. C.

VRANJE, XII, 26, Sevnica. — Ajdovski gradec. Zajeli smo doslej neprekopano območje med episkopijem (stavba A) in zg. zgodnjekrščansko cerkvijo ter v. predel poslopja D, ki ima edino gospodarsko namembnost. Našli smo »zemunice« oz. v sipke peščene vložke v živi skali vkopane jame. Videli smo, da gre za tudi do 2 m gl. jame, zapolnjene s poznoantičnimi ostalinami. Ti vkopi segajo do temeljnih zidov apside zg. cerkve in so znova opozorili ravno tu na možnost, da je bila apsida zunaj poligonalna. Prav tako so podrobna opazovanja pokazala manjše vkope pred poslopjem S (episkopij), in sicer na njegovi v. strani. Druga večja vkopana jama pa je bila tik v. od gospodarskega poslopja D. V njej smo našli ročaj v podobi panterja, zglajeno in mrežasto okrašeno lončenino in množico preproste keramike, ki dopušča širšo datacijo v 5. stoletje. V razširitvi sonde proti v. smo odkrili še ognjišče s talilno pečjo za kovino in podaljšek j. zidu episkopija. Zaradi predvidenih zidarsko-konservatorskih posegov smo morali izkopati sondo v notranjosti zg. cerkve. Na z. strani smo dobili sledove starejšega prhlega tlaka, narejenega iz apnene malte in položenega v kamnit drobir; takoj pod njim je plast sphane rdečerjave ilovice, v njej pa so številni drobci prazgodovinske lončenine. V smeri proti cerkvenim vratom smo zasledili vogal prazgodvinskega hišnega ognjišča, narejenega iz sivo pečenega ilovnatega zamaza na protju, in v ognjišču večročajno halštatsko posodo. V vi. prvotnega apnenega tlaka smo tu našli Gallienov novec in nekoliko višje svinčeno dno oz. otežitev z vpraskanim križem, mogoče del kultne opreme prvotnega objekta.

Letos smo dali v centralno restavratorsko delavnico ves les, ki je bil v minulih letih odkrit v cisterni. Zidarska ekipa mojstra A. Hercoga pa je utrdila krušljivo obzidje poslopij pod zg. cerkvijo, očistila zid cisterne prav do zdravega jedra ter v celoti plombirala in ponovno pozidala zid do vi. nekdanjih nosilnih leg podesta, na katerem je nekoč stal tlak z odprtino in koritom za vodo. Način in obseg sta predpisala prof. dr. P. Fister in T. Capuder, potrdila pa ga je komisija ZSV. V načrtih so bili obdelani tudi kažipoti in sploh oblikovalska podoba.

Finančno so letošnja raziskovanja in konservacijo omogočile občinska raziskovalna in kulturna skupnost, KSS in RSS (PoRS 10) — slednja prek Znanstvenega instituta FF. Izvajalec je bil Narodni muzej. — P. P.